

Commotio

Commotio

- 20.000 personer/år drabbas av skullskada
- 80% av dessa är lättare skador

Indelning på akuten

- Kontusion
- Commotio
- Allvarligare skalltrauma

Kontusion

- Patient utan avsvimning eller amnesi efter slaget mot skallen kan gå hem med skriftlig information att söka igen vid symptom
 - Neurologiska symtom, svår huvudvärk, upprepade kräkningar, oklar anamnes, alkoholintoxikation,
 - Medicinering med antikoagulantia (inklusive NSAID)

Commotio -

- Våld mot huvudet som ger kortare medvetslöshet eller minnesförlust.

Commotio - symtom

- Huvudvärk
- Illamående
- Kräkningar
- Förvirring
- Ostadighetskänsla

Commotio - symtom

- Inga neurologiska bortfallssymtom
 - Förlamning/svaghet i någon extremitet
 - Förändrad pupillreaktion på ljus

Åtgärder på olycksplats

- Fri luftväg
- Stabil cirkulation
- Smärta/obehag ifrån nacken - halskrage

Åtgärder på akutmottagningen

- Neurologstatus inkl vakenhetsgrad
- Undersökning av skalle och nacke

Exempel

STATUS

AT: Gott och opåverkat

Huvud: Liten bula till höger i pannan, ingen palpabel impression

Halsrygg: Full rörlighet, ingen palpationsömheter

Neurologi: RLS 1, normala ögonrörelser och pupillreflexer, liksidig grov kraft i extremiteter.

Handläggning

- Observation
 - 12-24 timmar
- Medvetandegrad
- Puls
- Blodtryck
- Pupillreaktion

Handläggning

- CT undersökning
 - Riskfaktorer
 - Logistik

Riskfaktorer

- Blodförtunnade behandling
- Misstanke om skallfraktur
- Multitrauma
- Alkoholpåverkan

- Demens

Röntgenfynd

- Fraktur
- Epiduralblödning
- Subduralblödning
- Kontusionsblödning

Smärtlindring

- Panodil
 - Undvik ASA/NSAID-preparat
 - Undvik lugnande läkemedel

Efter hemgång

- Vila men undvik sängläge

- Undvik de närmaste dagarna-veckan fysisk ansträngning/ idrott, alkohol och aktiviteter som kräver hög koncentration längre tid, t.ex. datorarbete.

Allvarligare hjärnskada

- Påverkat medvetande, förvirrad eller fokalneurologiska bortfall

Patientfall

- Drygt 80-årig vital man som ramlat upprepade gånger
- Inläggs efter att ha ramlat och slagit i okbenet, stort hematoma på vänster kind, dock inte varit avsvimmad
- Klagar på huvudvärk
- Eftersom vi ändå behöver bilder av ansiktsskelettet utförs CT hjärna + ansiktsskelett

Patientfall

- CT visar kroniskt SDH med visst färskare inslag
- bilder av ansiktsskelettet utförs CT hjärna + ansiktsskelett

